MIELIPIDE

Lähetä mielipidekirjoitus Toivomme napakoita, enintään yhden liuskan pituisia kirjoituksia (alle 2 000 merkkiä välilyönteineen). Julkaisemme kirjoituksen nimimerkillä vain poikkeustilanteessa. Lähetä kirjoitus osoitteeseen lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi tai Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Liitä mukaan yhteystietosi.

YLIÖ

Biotaloudessa työsarkaa myös osaaville naisille

Biotalousalan työtehtävissä vallitsee edelleen yllättävän konservatiivinen sukupuolijakauma. Esimerkiksi Pohjois-Karjalan metsäteollisuusyritysten työntekijöistä alle viidennes on naisia ja heistäkin suuri osa toimii tukipalvelutehtävissä.

Useimmissa työtehtävissä ei kuitenkaan nykyisin ole fyysisiä rajoitteita, jotka estäisivät naisten työllistymisen alalle, vaan enemmänkin kyse on työkulttuurista ja asenteista. Naisten osaamista ei osata hyödyntää yrityksissä, eivätkä naiset myöskään ymmärrä hakeutua miehisinä pidetyille energia-, luonnonvara- ja tekniikan aloille.

Biotalouden luomalle taloudelliselle kehitykselle on ladattu suuret odotukset hallitusohjelmaa myöten, joten olisi järkevää hyödyntää työmarkkinoilla oleva osaamispotentiaali täysimääräisesti. Metsäbiotalouden ja uusiutuvan energian tuotannon lisäksi myös muut biotalouden alat kuten elintarvikkeiden jatkojalostus, ekosysteemipalvelut – mukaan lukien green care – ja biotekNologiset sovellukset kaipaavat monipuolista näkemystä kehittyäkseen.

Hyviä esimerkkejä kansainvälisesti menestyneistä innovaatioista on useita, ja yhteisenä nimittäjänä menestykselle on usein monialaisuus, ennakkoluulottomuus ja monipuolisen asiantuntemuksen rohkea hyödyntäminen.

Suomen maakunnat pääkaupunkiseutua ja Varsinais-Suomea lukuun ottamatta ovat miesvaltaisia, ja naisvähemmistö korostuu erityisesti itärajalla ja Vaasan seudulla.

Epäsuhtainen sukupuolijakauma aiheuttaa monenlaisia yhteiskunnallisia ongelmia, kuten alhaista syntyvyyttä, mutta se voi olla myös este yritystoiminnan kasvulle ja kehittymiselle – etenkin kun opiskelualat valitaan yhä hyvin perinteisesti: miehet päätyvät enemmistönä teknisille aloille, naiset hoiva- sekä humanistisille aloille.

Suurin este yritystoiminnan laajentamiselle kansainvälisille markkinoille on liian usein kielitaidon tai kulttuurintuntemuksen puute, vaikka muilta osin tuote olisi vientikelpoinen.

Vastaavasti väärien alojen naisosaajat muuttavat töiden perässä pois maakunnista, koska työllistymismahdollisuuksia ei tunnisteta työnantaja- eikä työntekijäpuolella. Tilastojen mukaan suurin piikki naisten muuttoliikkeessä pois maakunnista tapahtuu joko opiskelemaan lähdettäessä tai viimeistään opiskelujen jälkeen noin 25-vuotiaana.

Nuorten ammatinvalinta perustuu vielä nykyisinkin vahvasti perinteiseen ammattiajatteluun: opiskeltuaan tietynlaisen tutkinnon päätyy tietynlaisiin työtehtäviin. Nykyisessä yhteiskunnassa tarkasti määritellyt työpaikat ovat kuitenkin häviämässä ja työllistyminen perustuu entistä enemmän koulutuksessa ja muussa elämässä hankitun osaamisen soveltamiseen.

> Nuorten ammatinvalinta perustuu perinteiseen ammattiajatteluun.

Toisaalta nuoret näkevät myös yrittäjyyden vahvemmin tasavertaisena työllistymisen väylänä verrattuna aikaisempiin sukupolviin. Tuoreen kyselytutkimuksen mukaan jopa 40 prosenttia pohjoiskarjalaisista toisen asteen opiskelijoista voisi kuvitella työskentelevänsä yrittäjänä lähitulevaisuudessa.

Biotalouden näkökulmasta biopuolen osaaminen on Suomessa vahvaa, mutta talouden osaamista tulisi kehittää, jotta luonnonvarojen jalostamisesta saataisiin kannattavaa yritystoimintaa Suomen rajojen sisäpuolella.

Tällä hetkellä jalostuseurot suomalaisista luonnontuotteissa päätyvät liian usein muualle veronsa maksavien yritysten taskuun. Yksi syy tälle on, että toimijatasolla biotalouden sisältöä ja mahdollisuuksia ei välttämättä tunnisteta, vaikka hallinnollisella tasolla biotaloudesta onkin viime vuosina muodostunut muotitermi.

Toimijoiden keskuudessa biotalous nähdään yhä lähinnä isoina metsä- tai energiateollisuuden investointeina tai alkutuotantona, eikä sen juurikaan ajatella koskevan itseä.

Suuryrityksillä on paikkansa, mutta laajamittaisen biotalouden kehittymisen avain tulevaisuudessa on uusien arvonluontimahdollisuuksien löytäminen etenkin pk-yrityssektorilla.

Esimerkkejä uusista menestyksekkäistä innovaatioista on jo useita: koivunmahlasta valmistetaan kosmetiikkaa Aasian markkinoille, puusta on jalostettu korvaava tuote sairaaloiden kipsaukseen, ja ihmiset maksavat maaseutuyrityksille, jotta pääsevät kokemaan luontoelämyksiä lehmäleireistä hiljaisuusmatkailuun.

Yhteistä näille kaikille innovaatioille on ollut kyky ajatella asioita täysin uudesta näkökulmasta ja uskoa omaan visioon, mutta myös ennakkoluulottomasti hyödyntää moniammatillista osaamista kehitystyössä – myös perinteisiä naisten alojen asiantuntijoita.

Tulevaisuuden biotalousyritysten lopputuotteita pitääkin ajatella laaja-alaisesti jatkojalosteiden, palveluiden ja innovaatioiden kokonaisuutena, joiden kehittämisessä monialainen yhteistyö, verkostoituminen ja yritystoiminnan sivuvirtojen maksimaalinen hyödyntäminen korostuvat.

Helena Puhakka-Tarvainen
Projektipäällikkö
Karelia- ammattikorkeakoulu

VIIKON KYSYMYS

S-ryhmä laskee luomuruuan hintaa pääkaupunkiseudulla. Rapauttaako halpuuttaminen luomun mainetta?

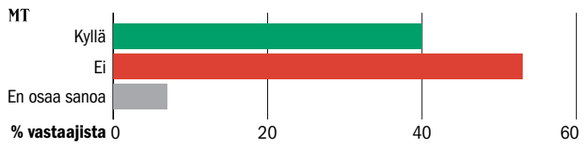

Halpuutus ei syö luomua ruvelle

S-ryhmä on laajentanut halvan hinnoittelun kampanjansa pääkaupungissa myös luomutuotteisiin.

Viikon kysymykseen vastanneista reilu puolet katsoo, ettei kampanjointi rapauta luomun mainetta.

Neljä viidestä on päinvastaista mieltä. Vastaajia oli vajaa 700.

Uudessa viikon kysymyksessä tiedustellaan sadonkorjuujuhlinnasta. Keskustelua voit kommentoida MT:n Facebook-seinällä.

KAIJALEENA RUNSTEN

VERKOSSA SANOTTUA

Kinkkukampanja saa kiitosta ja epäilyjä

MT uutisoi, että K-ryhmä maksaa sianlihantuottajille euron jokaista asiakkaiden maksamaa lisäeuroa kohden kotimaisten joulukinkkujensa myynnissä.

Ihan mielelläni maksan sen lisäeuron, jos menee tuottajille. Hyvästä puhtaasti tuotetusta lihasta kannattaa maksaa. Hyvä K-ryhmä.
Eila Helmi

Onneks me onkin jo siirrytty K-ryhmään kauppaan. Upea vastaveto halpuuttamiselle.
Johanna Niskanen

Miten Kesko sen rahan maksaa tuottajalle? Keskohan ei tee kauppaa tuottajien kanssa... Ja miten taataan, että kaikki lisähinta tulee julki, ettei jää kuitenkin kaupan katteisiin? Hieno homma JOS toimii.
Pasi Markula

Aivan mahtavaa! Kyllä tällaista on odotettukin. Tämän perheen loputkin kauppa-asioinnit kääntyi nyt kyllä K-ryhmään.
Auli Junikka

Jaa että maksaakko euron enemmän kinkusta kauppaan? Ei kyl mää käyn hakemassa sen suoraan tilalta joka niitä myy kanssa sulatusta vaille uunivalmiina.
Hannu Wichmann

Ei nyt kannattaisi vielä iloita, suurin osa kuluttajista maksaa sen halvemman hinnan.
Keijo Komu

Kommentoi juttuja
osoitteessa facebook.com/maaseuduntulevaisuus

LUKIJAN KUVA

JAANA MÄKELÄ

Metsäpeuran ylväs katse

Metsäpeura oli oman arvonsa tuntevan näköinen sumuisena päivänä Kokkolan Ullavassa. ”Sain upean hetken katsoa ja ikuistaa tämän ylvään ja upean katseen”, kuvan ottanut Jaana Mäkelä sanoo.

Lähetä kuva
Toivomme kuvia, joiden taustalla on tarina. Lähetä kuvaehdokkaasi osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Liitä mukaan yhteystietosi ja lyhyt kertomus kuvan tapahtumista. Julkaistuista kuvista maksamme palkkion.

Oravissa sotkeennutaan lillukanvarsiin

Sakari Sallinen ja Pertti Herranen Savonlinnan Oravista valittavat elämisen vaikeutta, koska metsästysmahdollisuudet ovat heikentyneet luonnonsuojelun myötä (MT 12.10.)

Peruslähtökohta Etelä-Suomen luonnonsuojelualueiden perustamisessa on, että metsästys on kielletty, mutta perustelluista syistä se voidaan sallia. Näin on menetelty Saimaan suojelualueillakin, joissa 95 prosenttia maapinta-alasta on edelleen käytettävissä metsästykseen.

Merkittävin rajoitus on kanalintujen metsästyksen alkaminen vasta 1.10. Lisäksi metson metsästys on kokonaan kielletty, mikä on mielestäni hyvin perusteltua.

Hirven metsästykseen rajoitukset eivät vaikuta. Myös vieraslajien ja esimerkiksi ketun ja majavan pyyntiin saa lupia.

Syyskuun rauhoittaminen metsästykseltä perustuu valtioneuvoston linjaukseen, jonka mukaan metsästys ei saa haitata muuta virkistyskäyttöä. Joutenveden osalta tosin epäilen, ettei siellä montaa liikkujaa enää syyskuun lopulla ole.

Suojelualueilla noudatettavat säädökset ovat aina eri tahojen näkemyksistä muotoiltu kompromissi. Varmasti rajoitukset harmittavat innokasta metsästyksen harrastajaa, mutta on melkoista liioittelua väittää, että niistä ”on suurta haittaa paikalliselle väestölle”.

Varsinaisen vitsin herrat lohkaisevat väittämällä, että paikalliset asukkaat ymmärtävät hyvin suojelun tarpeellisuuden ja tavoitteet. Olen toiminut Luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piirin toiminnanjohtajana yli kuusi vuotta, eikä koko aikana Oravista päin ole kuulunut ainoatakaan mielipidettä, jonka olisi parhaalla tahdollakaan voinut tulkita suojelumyönteiseksi.

> Suojelualueilla noudatettavat säädökset ovat aina eri tahojen näkemyksistä muotoiltu kompromissi.

Erityisesti saimaannorpan suojelu on alueella kipupiste. Vaatimuksia suojelun heikentämisestä tai lopettamisesta kuulee jatkuvasti jopa paikallisilta matkailuyrittäjiltä. Tutkijoita ja tunnettuja norpansuojelijoita kohtaan käyttäydytään uhkaavasti, jopa norpan ampumisilla kerskaillaan.

Jokaisella on tietenkin oikeus puolustaa omia etujaan ja siinä yhteydessä esittää asiat itselleen edullisessa valossa. Jonkinlainen suhteellisuudentaju pitäisi kuitenkin säilyttää, eikä yhteys tosiasioihinkaan olisi pahitteeksi.

Timo Luostarinen
toiminnanjohtaja
Suomen Luonnonsuojeluliitto
Etelä-Savon piiri

Hirviterrori käy kalliiksi

Suomessa vuotuisessa ”terrori-iskussa” on jo kuollut yksi ja edellisessä ”iskussa” viime vuonna vammautui 140 ihmistä. Tänä vuonna oletus on saman verran vammautuneita.

Hirviterrori-iskuissa vammautuneiden hoitokustannukset ovat 53 miljoonaa euroa. Edelliset hoitokustannukset jatkuvat vuodesta vuoteen. Ne maksetaan suurelta osin liikennevakuutuksista.

> Hirviterrori-iskuissa vammautuneiden hoitokustannukset ovat 53 miljoonaa.

Metsälle tästä hirviterrorista tulee myös kustannuksia: puustoa joudutaan uusimaan 16 miljoonalla eurolla tai ne joudutaan jättämään heinittymään. 16 000 hehtaarilla hirvituhon vaatima uudelleenistutus viivyttää hakkuita 20 vuotta ja menetys on 25 miljoonaa euroa.

Tämä kaikki on vain sitä varten, että hirvenmetsästys ja hirvikanta pidetään suojeltuna, pyhitettynä huvina. Hirviä kasvatetaan vieraalla maalla ja maanteillä liikenteen seassa.

”Aiheuttaja” korvaa metsänomistajalle noin kaksi prosenttia tuhoista. Hengenmenetystä ei voida korvata tai terveyttä palauttaa kaikille vammautuneille. Työkyvyn menetys aiheuttaa ongelmia perheelle ja kustannuksia kansantaloudelle. Kuntoutus ja työkyvyn palautus ovat pitkällinen prosessi.

Hallitukselta tarvitaankin nopeaa toimintaa ja lakimuutos, jotta hirvien aiheuttamat massiiviset vahingot saadaan kuriin, kansalaisten on turvallista liikkua maantiellä ja metsän tuhot loppuvat.

Pekka Siitonen
Parikkala

Postialaa vapautetaan

Postialaa uudistava lainsäädäntö on valmisteilla ja alaa ollaan vapauttamassa kilpailulle. Lakiuudistuksella pyritään alentamaan potentiaalisten postiyritysten alalle tulon esteitä ja keventämään postitoiminnasta syntyvää hallinnollista taakkaa.

Kirjepostin rajun vähentymisen myötä postin tulot ovat tippuneet, mikä on vaikuttanut siihen, mitä posti pystyy tekemään ja missä ajassa. Toissa vaalikaudella Kiviniemen asettama selvityshenkilö Kietäväinen ehdotti postin jakoon yhdistettyjä kuljetuksia, kuten elintarvikekaupan, nettikaupan ja kunnan eri viranomaisten palveluja. Esimerkiksi erilaisia vanhusten palveluja voitaisiin yhdistää postipalveluihin.

Tällaisen yhdistetyn kuljetuksen toteutumiselle oli silloin lainsäädännöllisiä esteitä. Nyt esteitä ollaan vähentämässä ja lainsäädännöllä voidaan saada lisää palvelumahdollisuuksia.

Postinkuljetuksen pitää täyttää jatkossakin tarkat, ennalta sovitut kriteerit. Postinkulun pitää olla nopeaa ja luotettavaa koko maassa, syrjäisimmät seudut mukaan lukien.

Kirjepostia pitää jakaa sovitusti, mieluusti jokaisena arkipäivänä, ja sääntöjen pitää olla koko maassa samat. Myös lehtipostin on toimittava yhtä tehokkaasti joka puolella Suomea.

Kilpailun lisäämisen kautta ja oheispalveluja postin kylkeen kehittämällä uskon, että posti- ja muut palvelut saadaan turvattua vähintään nykytasolla. Odotan mielenkiinnolla esitystä uudeksi postilaiksi.

Ari Torniainen
kansanedustaja (kesk.)
liikenne- ja viestintävaliokunnan jäsen

TEKSTIVIESTIT

Lisää vauhtia

Hei nopean traktorin kuljettajat. Ei vauhti tapa, vaan se äkkipysähdys. **Koskinen**

Vertaistuki

Missä on auttava puhelin, jutturuuri ja vertaistukilinja maaseudun miehille. Paljon auttaisi ja pelastaisi äkkipikaisilta teoilta.
Apua ajoissa

Kriisituki

Tänä vuonna aloittaneilla viljelijöillä ei ole mahdollisuutta velkatukeen, koska velkatilanne katsotaan aiemmilta vuosilta?
Nuori viljelijä

Kilpailuvirasto hoi! Ei mitään pankkitukea. Kriisituki kuuluu kaikille viljelijöille. Velkaiset neuvotelkoot velkansa velkojien kanssa.
Tasa-arvo

Niin taas. MTK hoiti taas ”hienosti, niin että viljanviljelijä jäi ilman kriisitukea, ellei satu olemaan ylivelkainen. Vieläkö joku viljelijä on jäsenenä? **Ei nimimerkkiä**

Pöytäkirja

Ei näy eikä kuulu valvontapöytäkirjaa. Kolme viikkoa on aikaa maksatukseen.
Kuinkahan käy?

Parasta laatua

Joku vetää välistä. Agrimarketin mukaan suomalainen kaura on maailman parasta. Tuottajahinta on maailman huonoin. **:(**

Näinkö käy?

Paljostako veto, että Atria laskee lihan tuottajahintaa, kun saamme kriisitukea?
Ei nimimerkkiä

Juurikääpä

Kyllä juurikäävän torjunta kuuluu metsäyhtiöille, koska nehän keksivät kesähakkuut.
Mooses tietää

Leikkaukset

Opposition välikysymykset eivät hämää laskutaitoisia eläkeläisiä. He kyllä ymmärtävät, ettei nykyisen kaltaisiin etuuksiin ole varaa. **Kohtuutta**

Hintakysymys

Laskekaa kalkin hintaa, kyllä rupeaa menemään kaupaksi.
Ei nimimerkkiä

Tehoja

Montakohan kotimaista kengänkuvaa halpuuttajat saavat antaa työntekijöiden persuuksiin uuden logistiikkakeskuksen auettua?
Ei nimimerkkiä

Hevoset

Ilman australialaistutkijaakin normaali ihminen näkee, että hevosten kohtelu on osin julmaa. Raha merkitsee. Ei hevonen. **Pienet sakot**

Siirtomaaksi

Auta edes Kääriäinen. Jos valtion maata yhtiöitetään, myydään siirtomaiksi. Mistä sitten lypsetään?
Ei nimimerkkiä

Ota kantaa tekstiviestillä
Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa. Lähetä enintään 160 merkkiä pitkä viesti numeroon 173 172. Kirjoita viestin alkuun tunnusteksti MT LU (huomaa tyhjät välilyönnit). Viestin hinta on 50 senttiä.